

Č. 12.297.

Samospráva obecní: Příspěvek poskytnutý obci podle § 11 zákona č. 169/1930 Sb. nemůže zem. výbor jednostranně změnit na újmu volné disposiční moci ponechané obci co do jeho použití.

(Nález z 20. února 1936 č. 10.682/36.)

V ě c: Město Smržovka proti rozh. zem. výboru v Praze z 24. května 1933 (za zúč. okresní záložnu hospodářskou v Žel. Brodě adv. Dr. Antonín Švehla z Prahy) o zemském příspěvku.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Podle intimátu zem. úřadu v Praze z 24. března 1933 povolil zem. výbor v Praze ve schůzi 22. března 1933 městu Smržovce k úhradě rozpočtové potřeby na rok 1933 příspěvek podle § 11 odst. 2 zák. č. 77/1927 Sb. ve znění zák. č. 169/1930 Sb. 265.800 Kč podle všeobecných zásad, které na základě odst. 5 cit. paragrafu předem stanovil.

Podle výměru zem. úřadu z 24. května 1933 usnesl se zem. výbor v Praze ve schůzi 24. května 1933, přihlížeje ke stížnosti okresní záložny hospodářské v Železném Brodě z 9. dubna 1933, že jí obec dluhuje na 3.000.000 Kč, z nichž nedoplatek úrokový přesahuje 600.000 Kč, aby tento příspěvek byl výslovně určen k částečné úhradě dlužných anuit z této zápůjčky, a aby byl účtárnou zem. úřadu na účet obce poukázován ve čtvrtletních stejných splátkách přímo této záložně.

Rozhoduje o stížnosti, již obec Smržovka podala do tohoto rozhodnutí, uvážil nss takto:

Nss sdílí úplně názor žal. úřadu, projevený v jeho odvodním spise a vyslovený ostatně již v nálezu tohoto soudu Boh. A 11.104/34, že § 11 zák. č. 169/1930 Sb. nedává obci právního nároku na poskytnutí příspěvku podle tohoto paragrafu. Z tohoto hlediska je tedy rozhodnutí o tom, zda obci má být udělen příspěvek čili nic, ovšem ponecháno volnému uvážení zem. výboru. Z toho však neplyne ještě, že by bylo ponecháno volné uvážení zem. výboru, aby příspěvek obci jednou poskytnutý mohl jí opět odníti, po případě restringovati nebo jinak omezovati.

Zákon neposkytuje opory pro názor, hájený žal. úřadem v odvodním spise, který klade proti sobě všeobecný akt správní a opatření v ryzím zájmu strany. Okolnost, že poskytování příspěvku obcím podle § 11 neděje se pouze v individuálním zájmu obcí, nýbrž také ve veřejném zájmu, uvést hospodářství obcí do rovnováhy, neběře aktu poskytnutí příspěvku povahy správního aktu, kterým se pro obec jako stranu zakládá určitá právní situace.

Jestliže zem. výbor obci příspěvek určitý povolil a obec o tom vyrozuměl, nabývá obec z tohoto správního aktu právního nároku, požadovati vyplacení příspěvku podle modalit povolovacího aktu. Jakékoli dodatečné omezování poskytnutého příspěvku znamená zásah do práv vzniklých obci z povolovacího aktu, a je tedy přípustno jenom za předpokladů, za jakých veřejná správa vůbec smí zasahovati jednostranně do subjektivních práv stran. Zásah takový mohl by míti podklad buď v pozitivní normě zákonné, nebo ve výhradě obsažené v povolovacím

aktu samém. Nějaké pozitivní normy, která by poskytnutí příspěvku kvalifikovala jako opatření pouze provisorní, jež dodatečně může býti úřadem měněno, není. Normy takové nelze shledávati ani v § 20 odst. 5 ve znění zák. č. 169/30, který se vztahuje pouze na případ, kdy úřad dozorcí schvaluje obci zápůjčku. Není-li tu však takové normy, a není-li tu ani pozitivního předpisu, který by určitý veřejný zájem uznával za tak závažný, že by ospravedlňoval i zásah do nabytých práv strany, pak nelze úřadu přiznati právo, aby svůj povolovací akt jednou vydaný v neprospěch strany jednostranně měnil.

Tím méně může ovšem takový zásah odůvodniti okolnost, že zem. výbor, rozvrhuje dotaci, kterou má po ruce, na obce, jež o příspěvek požádaly, nemá pro krátkost času možnost opatřiti si dostatečný přehled o všech okolnostech pro správné rozvržení dotace rozhodných; to mohlo by býti důvodem, aby zem. výbor, povoluje obci určitý příspěvek, učinil tak s výhradou dodatečné rektifikace, nemůže však ospravedlniti, aby zem. výbor výhodu danou obci bezvýhradně dodatečně restringoval.

Výměrem z 24. března 1933 zem. výbor povolil obci příspěvek sice jen s určitými podmínkami, nevyhradil si však, že bude ho použito jenom k úhradě povinností, které má obec proti určitému věřiteli, a že bude s pominutím obce přímo vyplácen tomuto věřiteli. Nemohl proto nař. opatřením na újmu volné disposiční moci, ponechané obci co do použití příspěvku výměrem z 24. března 1933, dodatečně takováto omezení stanoviti.

Č. 12.298.

Samospráva obecní (Slovensko): * Pravomoc vládního komisaře podle § 28 zák. č. 243/1922 Sb. o prozatímní úpravě zřízení obcí na Slovensku jest omezena na akty běžné správy a akty do té míry neodkladné, že by jich odsunutím vzešla obci podstatná škoda.

(Nález z 20. února 1936 č. 10.683/36.)

V ě c: R. Aladár V. v Mukačevě proti rozh. zem. úřadu v Užhorodě z 5. září 1933 o systemisaci zaměstnanců města Mukačeva.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Vyhláškou z 22. dubna 1933 oznámil vládní komisař města Mukačeva, že na základě práva daného mu výměrem zem. úřadu v Užhorodě ze 14. ledna 1933 sestavil definitivní text statutu o systemisaci zaměstnanců města Mukačeva, a připojil poučení o opravných prostředcích.

Zemský úřad v Užhorodě výměrem z 5. září 1933 odvolání Aladára V. zamítl z těchto důvodů: »Výměrem zem. úřadu ze 14. ledna 1933 bylo obec. zastupitelstvo města Mukačeva rozpuštěno a dočasnou správou městských záležitostí pověřen ve funkci vládního komisaře Karel B., policejní rada v Mukačevě, s poradním sborem. Podle obsahu řečeného výměru přísluší vládnímu komisaři samostatný výkon pravomoci starosty města, městské rady a městského zastupitelstva, při čemž